

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către succesorul părții vătămate Țîcu Rimma, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Grosu Oleg Xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.01.2018 – 05.02.2018 (prima instanță);
2. 05.03.2018 – 27.06.2018 (instanța de apel);
3. 22.08.2018 – 07.11.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Fălești) din 05 februarie 2018, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Grosu Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea civilă, fiind dispusă încasarea de la Grosu Oleg, în beneficiul lui Țîcu Rimma 20043 lei cu titlu de prejudiciu material și 150000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

De asemenea, prin sentință s-a soluționat soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Grosu Oleg la 20 noiembrie 2017, aproximativ la ora 20:30, aflându-se în locuința lui Țîcu Andrei, amplasată în satul xxxx, raionul xxxxx, în urma unor relații ostile apărute spontan, intenționat, urmărind scopul omorului, i-a aplicat cu cuțitul de bucătărie lui Țîcu Andrei o lovitură în regiunea toracelui pe stânga, prin ce i-a cauzat victimei vătămări corporale sub formă de plagă tăiată-înțepată penetrantă în regiunea subclaviculară pe dreapta, cu lezarea lobului superior a pulmonului stâng,

care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 113 din 22 noiembrie 2017 se referă la categoria leziunilor corporale grave, periculoase pentru viață, de la ce a survenit decesul victimei.

Acțiunile inculpatului Grosu Oleg au fost încadrate de prima instanță în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, - omorul unei persoane.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către succesorul părții vătămate Țicu Rimma, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Grosu Oleg să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră și admiterea integrală a acțiunii civile.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă și nu corespunde personalității și caracterului celor săvârșite, că la momentul comiterii faptei era în stare de ebrietate, a avut scop de profit;

- acțiunea civilă a fost admisă în quantum mult mai mic decât cheltuielile suportate ce nu corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice și morale cauzate prin infracțiune, iar la evaluarea quantumului prejudiciului moral, prima instanță nu a luat în considerare că este de vârstă înaintată, în rezultatul infracțiunii care a cauzat decesul fiului a avut suferințe psihice îndelungate, care s-au răsfrâns asupra sănătății sale, a pierdut o persoană apropiată și a rămas fără sprijin în viață;

- inculpatul cunoștea că victima a primit bani, ce demonstrează că a acționat cu intenție prealabilă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2018, a fost admis apelul declarat, casată în partea încasării prejudiciului moral sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a fost dispusă încasarea de la Grosu Oleg în beneficiul succesorului părții vătămate Țicu Rimma, prejudiciul moral în sumă de 400000 lei.

3.1. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel apreciind aspectele de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, a constatat că este corectă sentința adoptată în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - omorul unei persoane, precum și a constatării vinovăției inculpatului Grosu Oleg în comiterea faptei imputate.

Totodată, instanța de apel a notat că prima instanță corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana vinovată, și a dat deplină eficiență de principiile generale de aplicare și individualizare a pedepsei specificate în art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, cu respectarea cerințelor stipulate în art. 364¹ alin. (1), (4), (8) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță întemeiat a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, că nu au fost reținute careva circumstanțe agravante, că inculpatul a recunoscut vina, fiind de acord ca examinarea cauzei să fie efectuată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, se caracterizează relativ satisfăcător la locul de trai, se căiește sincer de cele comise, este purtător de tuberculoză formă deschisă, se află la evidența medicului de familie, nu este angajat în câmpul muncii, nu are antecedente penale.

Cu referire la alegația apelantului că, pedeapsa stabilită prin sentința primei instanțe este prea blândă, instanța de apel a atestat că aceasta este în limitele prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel fiind aplicată în conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, prima instanță just a considerat că scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, nefiind constatate careva circumstanțe ce ar putea duce la înăsprirea pedepsei.

În acest sens, instanța de apel a menționat că practica judiciară demonstrează că pedeapsa prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, iar o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficient nici pentru corectarea infractorului nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, mai mult, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului, acesta fiind unul din principiile legii penale.

Ce ține de soluția primei instanțe privind încasarea de la inculpatul Grosu Oleg în beneficiul succesorului părții-vătămate Țîcu Rimma a prejudiciul moral în sumă de 150000 lei, instanța de apel a conchis că este eronată și neîntemeiată, menționând că conform art.1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate succesorului părții vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei.

Astfel, reieșind din considerentul că decesul fiului i-a provocat suferințe de ordin psihic succesorului părții-vătămate Țîcu Rimma, care s-au manifestat sub formă de depresie, ca rezultat a pierderii fiului său, și din considerentul că Țîcu Andrei nu mai poate fi reîntors la viață sau substituit cu altă persoană, iar decesul acestuia a lăsat o amprentă gravă de ordin emoțional pentru Țîcu Rimma, instanța de apel a considerat că solicitarea acesteia privind încasarea de la inculpatul Grosu

Oleg a prejudiciul moral în suma de 400000 lei va avea efect compensatoriu pentru mama victimei.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către succesorul părții vătămate Țicu Rimma, care fără a face referie expresă la vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilit inculpatului o pedeapsă corespunzătoare faptelor comise.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- nici prima instanță, nici instanța de apel nu au apreciat obiectiv circumstanțele comiterii infracțiunii, și anume că inculpatul a acționat premeditat, cu sânge rece și cu cruzime, pentru a-și atinge scopul de a sustrage bunurile victimei;

- inculpatul Grosu Oleg pentru a ascunde toate circumstanțele cauzei a recunoscut vinovăția, conform învinuirii formulate, pentru a-și atenua astfel răspunderea, or probele au fost administrate superficial;

- instanța de judecată a aplicat pedeapsa la limita minimă a sancțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fără a lua în considerare că omorul a fost săvârșit cu cruzime, fiind premediat, din interes material, fapt ce ar fi determinat aplicarea unei pedepse la limita maximă, iar cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, nu mai mică de 10 ani închisoare;

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată nu a luat în considerare suferințele psihice ce i-au fost cauzate în rezultatul infracțiunii;

- după executarea pedepsei, inculpatul poate să-i pună în pericol viața, având în vedere comportamentul acestuia în momentul comiterii infracțiunii, precum și negarea acțiunii civile.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că instanțele de judecată au adoptat hotărârile contestate, conform prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Astfel, constată că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția, a ținut cont pe deplin de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final a stabilit o pedeapsă echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță, se reține că recurentul deși nu invocă expres nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, acesta își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Grosu Oleg, critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

În privința criticilor recurentului, precum că nici prima instanță și nici instanța de apel nu au apreciat obiectiv circumstanțele comiterii infracțiunii, și anume că inculpatul a acționat premeditat, cu sânge rece și cruzime, pentru a-și atinge scopul de a sustrage bunurile, și au aplicat o pedeapsă la limita minimă a sancțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, iar aceste circumstanțe ar fi determinat aplicarea unei pedepse la limita maximă, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate, or ambele instanțe de judecată au examinat cauza conform art. 325 Cod de procedură penală, ținând cont de limitele învinuirii, or din analiza rechizitoriului (f.d. 68-69, vol. I), rezultă că inculpatului Grosu Oleg nu i-au fost incriminate agravantele invocate de recurent, respectiv acestea corect nu au fost luate în considerare de instanțele de judecată ierarhic inferioare la stabilirea pedepsei.

Cu referire la alegațiile recurentului, că inculpatul Grosu Oleg pentru a ascunde circumstanțele cauzei a recunoscut vinovăția, conform învinuirii formulate, pentru a-și atenua astfel răspunderea, or probele au fost administrate

superficial, Colegiul penal conchide că reprezintă opinia subiectivă a recurentului, ce nu poate fi acceptată, or recunoașterea vinovăției și solicitarea de a fi examinată cauza în procedura simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, este un drept al inculpatului, mai mult, se reține că în ședința de judecată din 15 februarie 2018, din prima instanță, când a fost pusă în discuție cererea inculpatului Grosu Oleg, prin care își recunoștea vinovăția și solicita examinarea cauzei în procedura simplificată, succesorul părții vătămate, la întrebarea instanței, a afirmat că nu este împotriva acestei cereri, ce rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată din prima instanță (f.d. 114, verso, vol. II), iar careva obiecții din partea acesteia privind activitatea de administrare a probelor de către organul de urmărire penală, nu au fost invocate pe parcursul procesului penal.

Totodată, ce ține de argumentele recurentului că la stabilirea pedepsei, instanța de judecată nu a luat în considerare suferințele psihice ce i-au fost cauzate în rezultatul infracțiunii, Colegiul penal conchide că sunt inadmisibile, or instanțele de judecată au ținut cont de gradul și urmările prejudiciabile a infracțiunii, iar instanța de apel, luând în considerare suferințele psihice a succesorului părții vătămate rezultate din infracțiune, i-a acordat o compensanție echitabilă de 400000 lei, iar condamnarea inculpatului Grosu Oleg la pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 8 ani, instanța de recurs ordinar constată că are un efect compensatoriu suficient, fără ca instanțele de judecată să comită careva erori la acest capitol.

Cât privește criticile recurentului, că după executarea pedepsei inculpatul poate să-i pună viața în pericol, având în vedere comportamentul acestuia în momentul comiterii infracțiunii, precum și negarea acțiunii civile, Colegiul penal constată că nu pot fi acceptate, fiind niște temeri a succesorului părții vătămate, întemeiate pe presupuneri, or instanțele ierarhic inferioare just au considerat că prin pedeapsa stabilită inculpatului Grosu Oleg, va fi realizat scopul legii penale stipulat în art. 61 Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Grosu Oleg, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului Grosu Oleg, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs ordinar menționează că instanța de apel s-a expus detaliat și argumentat asupra chestiunilor supuse atenției sale ce țin de pedeapsa stabilită inculpatului Grosu Oleg, din care considerent motivarea instanței de apel, descrisă și la pct. 3.1. a prezentei decizii, în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile se acceptă și se însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea

motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către succesorul părții vătămate Țicu Rimma, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Grosu Oleg Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată pe **06 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor